

แนวทางเวชปฏิบัติการทำหัตถการทางอายุรศาสตร์ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1. ข้อบ่งชี้ในการทำหัตถการ

- ทำหัตถการเมื่อมีข้อบ่งชี้เท่านั้น
- ประเมินสถานการณ์การระบาดตามสถานภาพของโรงพยาบาล
- คำนึงถึงความปลอดภัยของบุคลากรทางการแพทย์ ทีมรักษาพยาบาล และผู้ป่วยรายอื่น ๆ ที่มารักษาในโรงพยาบาล

2. การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

ต้องยึดถือหลักการของ Standard precautions สภาพแวดล้อมในการดูแลผู้ป่วย และการกำจัดขยะติดเชื้อในโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด

3. การคัดกรองผู้ป่วย

- คัดกรองความเสี่ยงต่อ COVID-19 ก่อนการทำหัตถการ
- เลื่อนการทำหัตถการหากผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ PUI และส่งตรวจหา SARS-CoV-2 ยกเว้นผู้ป่วยที่ต้องทำหัตถการแบบฉุกเฉินให้ทำเสมือนกับผู้ป่วย COVID-19

4. แบ่งผู้ป่วยเป็น 3 ประเภท

1. ผู้ป่วย COVID-19
2. ผู้ป่วย PUI ที่รอผลการตรวจเชื้อ
3. ผู้ป่วย Non-PUI หรือผู้ป่วย PUI ที่ไม่พบเชื้อ

5. แบ่งประเภทของหัตถการตามความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อ

ให้แบ่งหัตถการเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- Aerosol Generating Procedures, AGPs
- Non-Aerosol Generating Procedures, Non-AGPs

Aerosol Generating Procedures (AGPs)

Advanced cardiac life support	Insertion of balloon tipped pulmonary catheter
Basic cardiac life support	Nasogastric intubation
Bronchoscopy	Needle decompression of tension pneumothorax
Chest tube placement	Peak flow measurement
*Colonoscopy / sigmoidoscopy	Percutaneous gastrostomy
Endoscopic retrograde cholangio-pancreatography	Pleural biopsy
Endoscopic ultrasound	*Proctoscopy
*Enteroscopy via anal route	Sengstaken Blakemore tube insertion
Enteroscopy via oral route	Upper GI endoscopy
Endotracheal intubation	

หมายเหตุ * มีการพบ RNA ของ SARS-CoV-2 ใน feces แต่ยังไม่มียางานการติดต่อของ COVID-19 แบบ fecal-oral transmission

5. แบ่งประเภทของหัตถการตามความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อ

Non-Aerosol Generating Procedures (Non-AGPs)

Abdominal paracentesis	Insertion of temporary pacemaker
Arterial blood gas	Liver biopsy
Arthrocentesis	Lumbar puncture
Bone marrow aspiration/biopsy	Lymph node aspiration
Cardiac catheterization	Percutaneous ablation of liver lesion or tissue
Central venous line placement	Pericardial tapping
Closed biopsy of intra-abdominal mass	Placement of arterial lines
Chemical destruction of skin lesion	Prostigmine test
Exercise stress test	Renal biopsy
Fine needle aspiration/biopsy	Therapeutic phlebotomy
Implantation of automatic cardioverter defibrillator	Thoracentesis
Incision and drainage of skin lesions	Trans-arterial oily chemoembolization
Injection of therapeutic substances into joint or ligament	Tzanck smear
Insertion of indwelling urinary catheter	Venous catheterization for hemodialysis
Insertion of catheter for peritoneal dialysis	Venous cutdown

6. AGPs ในผู้ป่วย COVID-19

- ควรทำโดยผู้ชำนาญที่สุด
- ในห้อง AIIR หรือ Modified AIIR (ในกรณีที่ไม่มีอาจทำใน single isolation room)
- หลีกเลี่ยงการเรียนการสอน
- ใช้อุปกรณ์ป้องกันโดยให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงสูงมาก

ผู้ทำหัตถการควรสวมหมวก

ใส่ goggles และ face shield

ใส่หน้ากาก N-95, N-99, N-100 หรือ P-100

สวม protective gown

สวมถุงมือ และ leg cover

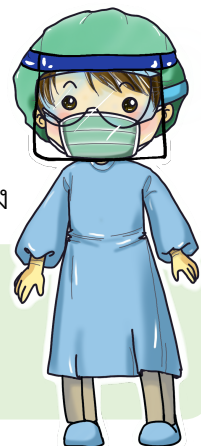

ในกรณีการทำหัตถการแบบรुकล้าที่ระบบทางเดินหายใจ โดยตรงอาจพิจารณาสวม PAPR แทนหน้ากาก (ถ้ามี) และใส่ cover all (ถ้าไม่มีให้ใช้ protective gown)

7. Non-AGPs ในผู้ป่วย COVID-19

- ควรทำโดยผู้ชำนาญที่สุด
- ในห้อง single isolation room
- หลีกเลี่ยงการเรียนการสอน
- ใช้อุปกรณ์ป้องกันโดยให้ถือว่าเป็นหัตถการที่มีความเสี่ยงปานกลาง

ผู้ทำหัตถการควรสวมหมวก ใส่ goggles และ face shield ใส่ หน้ากาก surgical mask สวมถุงมือ ใส่ protective gown

หากผู้ป่วยมีอาการไอบ่อยหรือต้องใช้เวลาอนาน ให้ปฏิบัติตาม AGPs ในผู้ป่วย COVID-19

8. AGPs ในผู้ป่วย PUI ที่รอผลการตรวจเชื้อ

- ควรเลื่อนการทำหัตถการไปก่อนจนกว่าจะได้ผลการตรวจหาเชื้อ
- ผู้ป่วยที่ต้องทำหัตถการแบบฉุกเฉิน ให้ปฏิบัติตาม AGPs ในผู้ป่วย COVID-19

9. Non-AGPs ในผู้ป่วย PUI ที่รอผลการตรวจเชื้อ

- ควรเลื่อนการทำหัตถการไปก่อนจนกว่าจะได้ผลการตรวจหาเชื้อ
- ผู้ป่วยที่ต้องทำหัตถการแบบฉุกเฉิน ให้ปฏิบัติตาม Non-AGPs ในผู้ป่วย COVID-19

10. AGPs ในผู้ป่วย Non-PUI หรือผู้ป่วย PUI ที่ไม่พบเชื้อ

- ใช้หลักการของ Standard precautions
- ให้ถือว่าเป็นหัตถการที่มีความเสี่ยงต่ำ

ผู้ทำหัตถการควรสวมหมวก ใส่ goggles และ face shield
ใส่หน้ากาก surgical mask สวมถุงมือ ใส่ protective gown

11. Non-AGPs ในผู้ป่วย Non-PUI หรือผู้ป่วย PUI ที่ไม่พบเชื้อ

- ใช้หลักการของ Standard precautions
- ให้ถือว่าเป็นหัตถการที่มีความเสี่ยงต่ำ

ผู้ทำหัตถการควรสวมหมวก ใส่ goggles
ใส่หน้ากาก surgical mask สวมถุงมือ ใส่ protective gown

